

Karin Modig
Folkhälsa

Miljöredovisning 2025 för regionens målsättningar i Miljö- och klimatstrategi RS 379-2026

Sammanfattning

Miljöredovisningen följer årligen upp inriktningsmål och indikatorer i regionens miljö- och klimatstrategi. Under 2025 fortsatte Region Västerbotten arbetet mot en klimatneutral och klimatanpassad verksamhet. De totala utsläppen av växthusgaser uppgick till 136 000 ton CO₂e (inklusive miljöspenddata). Exklusive miljöspenddata motsvarar utsläppen cirka 45 500 ton CO₂e, vilket innebär att utsläppsnivån har minskat med 12% jämfört med 2018. I omställningen till fossilfria marktransporter finns stora variationer beroende på färdmedel. Kollektivtrafiken och bussgodis ligger på 98 % fossilfritt, medan ambulans och sjukresor med taxi ligger på 4% respektive 3% och utgör därmed tydliga förbättringsområden. 2025 genomfördes en GAP-analys för att identifiera regionens styrkor och svagheter i klimatanpassningsarbetet. Analysen visar att regionen har god kunskapsgrund men att en samlad strategisk hantering av arbetet saknas. Inom målområdet en hälsosam och giffri miljö pågick fortsatt utfasning och kravställning kring farliga ämnen. Stickprov visade att 24% av arbetsmoment innehållande farliga kemikalier riskbedömdes och detta pekar på ett behov av ökad takt i riskbedömningsarbetet. Under året har tillämpning av byggvarubedömningen i fastighetsprojekt ökat till 20%, vilket stärker förutsättningarna för giffria materialval. Arbetet med att minska utsläpp och kassation av läkemedel pågick enligt handlingsplan, där förskrivningen minskade för 58% av utvalda miljöbelastande läkemedel jämfört med 2018. För biologisk mångfald och ekosystemtjänster låg andelen ekologiska livsmedel på 30% av livsmedelsinköpen, med hög andel ekologiskt kaffe, 99%. Andelen närproducerade livsmedel var på totalen 5%. Inom hållbar resursanvändning nåddes tydliga resultat i energieffektiviseringsarbetet då köpt energi i regionens fastigheter har minskat med 32% jämfört med 2009 och minskade med 7,5 GWh under 2025, vilket innebär att delmålet för 2030 redan uppfylldes. Under året har nya arbetssätt för återbruk av möbler införts vilket gynnar den cirkulära materialanvändningen. Avfallsuppföljningen visar att andelen källsorterat avfall uppgick till 23% och det finns där fortsatt en omställning att genomföra för att nå målen.

Den sammantagna bedömningen för måluppfyllelse fram till 2030 visar att det finns goda förutsättningar att nå två av målen, medan resterande fem riskerar att inte uppnås. En möjlig väg för att öka takten i omställningsarbetet med sikte på att nå inriktningsmålen i miljö- och klimatstrategin, kan vara en särskild miljöpott för uppstart av utvecklingsprojekt och genomförande av konkreta åtgärder. Projekten kan exempelvis fokusera på att hitta förbrukningsartiklar med lägre miljö- och klimatpåverkan. Behov finns också av en driftsbudget för löpande ökade kostnader som till exempel inköp av HVO100-bränsle eller ekologiska varor. Större investeringar som till exempel ett inköp av en destruktionsanläggning för lustgas bör ske via ordinarie beslutsvägar. Viktigt är också att det systematiska arbetet med tydliga delmål, kontinuerlig information och utbildning för personal samt fungerande riktlinjer och rutiner fortsätter.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen är informerad om miljöredovisningen 2025.

Bedömda resultat och konsekvenser

Miljöredovisningen bidrar till ökad öppenhet kring regionen miljöarbete. Genom att årligen följa upp inriktningsmål och indikatorer i miljö- och klimatstrategin säkerställer regionen ett aktivt miljöarbete.

Resurser och finansiering**Jämställdhet**

Miljöredovisningen har ingen direkt påverkan på jämställdhetsmålen. Dock finns en koppling mellan regionens miljöarbete och jämställdhet då klimatförändringar och miljöproblem påverkar kvinnor och män olika.

Beredningsansvariga

Förslaget är upprättat av miljösamordnare, Folkhälsoenheten, Ledningsstaben

Beslutsunderlag

Miljöredovisning 2025

Klimatbokslut 2025

Beslutet expedieras till

Ange, om möjligt, vilka verksamheter/funktioner som berörs av beslutet.